

شما را به تقوای الهی و شنیدن و فرمان بردن سفارش می‌کنم، هرچند برده ای بر شما امر تعیین باشد، زیرا هر کس از شما پس از من زنده بماند، اختلاف بسیار خواهد دید، پس بر شما باد به سنت من و سنت خلفای راشدین و هدایت‌یافتگان

از ابو نَجیح، عَزْباض بن ساریه رضی الله عنه روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را موعظه‌ای فرمود که دلها از آن به لرزه درآمد و چشمان از آن اشکبار شد، پس گفتیم: ای رسول الله! گویی این موعظه وداع است؛ پس به ما سفارشی فرما، فرمودند: «شما را به تقوای الهی و شنیدن و فرمان بردن سفارش می‌کنم، هرچند برده ای بر شما امر تعیین باشد، زیرا هر کس از شما پس از من زنده بماند، اختلاف بسیار خواهد دید، پس بر شما باد به سنت من و سنت خلفای راشدین و هدایت‌یافتگان، بر آن [سنت] با «دندان‌ها [آسیاب] محکم بچسبید، و از نوآوری‌های [در دین] پرهیزید؛ چرا که هر بدعتی گمراهی است [صحیح] [ابو داود و ترمذی روایت کرده]

پیامبر صلی الله علیه وسلم اصحابشان را موعظه‌ای بلیغ گفتند که دلها از آن ترسان شد، و چشمان اشک آلود گردید، پس چون مبالغه و عمق موعظه ایشان صلی الله علیه وسلم را دیدند، گفتند: یا رسول الله، گویا این پند کسی است که در حال وداع است، پس از او وصیتی خواستند که پس از ایشان به آن پایبند باشند. ایشان فرمودند: شما را به تقوای الهی عزوجل سفارش می‌کنم، که آن انجام واجبات و ترک محرمات اند، و گوش سپردن و اطاعت کردن، یعنی: برای امرا، حتی اگر برده‌ای به امارت شما یا به ولایت شما رسید، یعنی کمترین مردم امیر شما شد از بیم برانگیخته شدن فتنه از طاعت او سر برنهایتید و اطاعتش کنید، زیرا هر یک از شما که زنده بماند اختلاف بسیاری را خواهد دید. سپس راه برون رفت از این اختلاف را به آنان نشان داد، و آن تمسک به سنت او و سنت خلفای راشدین هدایت یافته پس از او، یعنی ابوبکر صدیق، و عمر بن الخطاب، و عثمان بن عفان، و علی بن ابی طالب رضی الله عنهم، و گرفتن آن با دندان‌های آسیاب است که منظور از این مثال، جدیت در لزوم سنت و تمسک به آن است، و آنان را از امور نوپیدای تازه ساخته در دین برحذر داشت، زیرا هر بدعتی گمراهی است.

<https://www.sunnah.global/hadeeth/prs/show/66529>

